

Atodiadau

1. Sut i gysylltu â ni
2. Ein cyfeiriadau cysylltu eraill
3. Rhestr o ffurflenni a thafleuni cwota llaeth
4. Rheoliadau a chosbau ynghylch cwotâu llaeth
5. Enghraifft o lythyr Rhoi Gwybod am Newidiadau
6. Cyfrifiad seiliau braster menyn
7. Geirfa

Atodiad 1 Sut i gysylltu â staff cwotâu llaeth:

Ymholiadau ysgrifenedig:

Rural Payments Agency
Milk Quotas Section
PO Box 277
Exeter
EX5 1WB

E-bost: Milk.Quotas@rpa.gsi.gov.uk

Ymholiadau ffôn:

Llinell Gymorth Cwotâu Llaeth: 01392 266 466

Ffacs Cwotâu Llaeth: 01392 266 489

Rhoi Gwybod am Newidiadau i'ch busnes:

Ymholiadau ysgrifenedig:

Canolfan Gwasanaethau i Gwsmeriaid
Rural Payments Agency
PO Box 300
Sheffield, S95 1AA

E-bost csc@rpa.gsi.gov.uk

Ymholiadau ffôn:

Canolfan Gwasanaethau i Gwsmeriaid: 0845 603 7777

Gwybodaeth Ychwanegol

Mae gwybodaeth ychwanegol am gwotâu laeth ar gael ar Wefan yr RPA www.rpa.defra.gov.uk.

Cwynion

Os nad ydych yn fodlon â'n gwasanaeth:

- Yn y lle cyntaf dylech gysylltu â'r person sy'n delio â'ch achos. Gallwch wneud hynny trwy lythyr, e-bost, ffacs, ffôn neu yn bersonol.
- Os ydych yn teimlo na chafodd eich achos ei ddatrys yn llawn gallwch ysgrifennu at y Pennaeth Gweithrediadau yn y swyddfa honno. Bydd yn ein helpu i ymchwilio eich achos os esboniwch y ffeithiau mor llawn ag y gallwch. Bydd eich achos yn cael ei ymchwilio'n drylwyr ac fel arfer fe gewch ymateb llawn o fewn 15 diwrnod gwaith. Os nad yw hynny'n bosib, bydd y Pennaeth Gweithrediadau yn ysgrifennu atoch i esbonio pam ac i roi gwybod ichi pryd allwch ddisgwyl ateb.
- Os ydych yn dal yn anfodlon gallwch ysgrifennu at ein Huned Cysylltiadau Cwsmeriaid (CRU) yn yr Asiantaeth Taliadau Gwledig, Blwch Post 69, Reading, RG1 3YD, Rhif ffacs 0118 939 3817, cyfeiriad e-bost: customerrelations@rpa.gsi.gov.uk. Nid oes gan y CRU unrhyw ran yn rheolaeth na pholisi unrhyw un o gynlluniau'r RPA, er mwyn sicrhau eu bod yn ddiuedd. Bydd y CRU yn ymchwilio eich achos ac yn adrodd yn ôl ichi o fewn 15 diwrnod gwaith, Os nad yw hynny'n bosib, byddant yn ysgrifennu atoch i esbonio pam ac i roi gwybod ichi pryd allwch ddisgwyl ateb.
- Os ydych yn dal yn anfodlon gallwch ofyn i'ch Aelod Seneddol drafod eich achos gyda'r RPA neu ofyn iddo/iddi basio eich achos at y Gweinidog perthnasol neu at y Comisiwn Gweinyddiaeth Seneddol (yr Ombwdsmon Seneddol) sy'n gwbl annibynnol o'r Llywodraeth.
- Mae mwy o wybodaeth am bolisi apeliadau Cynlluniau Cymorth heb fod yn rhai IACS ar gael ar ein Wefan o dan Ffocws Cwsmer > Ein Proses Apêl Ffurfiol neu trwy gysylltu â'r Ddesg Gymorth Cwotâu Laeth.

Twyll

Os gwyddoch am dwyll a gyflawnwyd yn groes i reolau'r Cwotâu Laeth neu unrhyw gynllun amaethyddol arall, cysylltwch â Llinell Dwyll yr Asiantaeth - 0800 347 347. Bydd staff wedi'u hyfforddi yn ateb eich galwad ar y llinell hon yn ystod oriau swyddfa. Mae peiriant ateb ar gael ar adegau eraill. Mae galwadau i Linell Dwyll yr Asiantaeth yn rhad ac am ddim a chyfrinachol. Nid oes raid ichi roi eich enw os nad ydych eisiau gwneud hynny.

Atodiad 2   Cyfeiriad Cysylltu

Cyfeiriadau cysylltu eraill

Mae'r atodiad hwn yn rhestru Swyddfeydd yn Lloegr, Cymru, Yr Alban a Gogledd Iwerddon sy'n cyflawni rhai cyfrifoldebau cwtâu llaeth yn eu hardaloedd eu hunain.

Lloegr

Department for Environment, Food and Rural Affairs
Livestock Products Division
Area 5D
9 Millbank
c/o Nobel House
17 Smith Square
London SW1P 3JR
Ffôn: 020 7238 3096

Gogledd Iwerddon

Department of Agriculture and Rural Development
Farm Policy and Central Support
Dundonald House
Upper Newtownards Road
Belfast
BT4 3SB
Ffôn: 028 9052 4680

Yr Alban

Scottish Government Rural Payments and Inspections Directorate
Milk Branch
B1 Spur
Saughton House
Broomhouse Drive
Edinburgh
EH11 3XD
Ffôn: 0300 244 9290

Cymru

Is-adran Taliadau Gwledig Llywodraeth Cynulliad Cymru
Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd
CF1 3NQ
Ffôn: 029 2082 3835

Swyddfeydd Llywodraeth Cynulliad Cymru

Caerdydd

Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd
CF1 3NQ
Ffôn: 029 2082 3835

Swyddfa Adrannol Caernarfon

(yn gwasanaethu Gwynedd, Ynys Môn, Conwy, Sir y Fflint, Sir Ddinbych a Wrecsam)

Adeiladau'r Llywodraeth
Penrallt
Caernarfon Gwynedd
LL55 1EP
Ffôn: 01286 674144
Ffacs: 01286 677749

Swyddfa Adrannol Caerfyrddin

((yn gwasanaethu Dyfed, Ceredigion a Sir Benfro)

Adeiladau'r Llywodraeth
Teras Picton
Caerfyrddin
Dyfed
SA31 3BT
Ffôn: 01267 225300
Ffacs: 01267 235964

Swyddfa Adrannol Llandrindod

((yn gwasanaethu Powys, Gwent, Canol, De a Gorllewin Morgannwg)

Adeiladau'r Llywodraeth
Heol y Ffynnon Dwyrain
Llandrindod
Powys
LD1 5HA
Ffôn: 01597 823777
Ffacs: 01597 828304

Atodiad 3 Rhestr o ffurflenni cwota llaeth

MQ/1	Cais i gofrestru trosglwyddo cwota llaeth yn barhaol
MQ/3	Hysbysiad am drosglwyddo (les) cwota llaeth dros dro
MQ/6	Cais i drosi cwota llaeth yn barhaol
MQ/8	Bwriad i ddosrannu cwota i dir
MQ/9	Cais am wybodaeth a gedwir ar y gofrestr cwotâu
MQ/10	Symud cwota llaeth rhwng prynwyr
MQ/11	Cais i gael eich cymeradwyo yn brynwr
MQ/12	Adroddiad misol prynwr
MQ/13	Adroddiad blynyddol prynwr
MQ/15	Datganiad blynyddol o werthiannau uniongyrchol a chais i drosi cwota dros dro
MQ/16	Cais am ailddyrianiad cwota dros dro: cyfyngiadau ar symud buchesi
MQ/25D	Cofnodion misol gwerthwr uniongyrchol
MQ/25W	Cofnodion misol cynhyrchwr cyfanwerthu
MQ/26	Symud cwota llaeth dros dro rhwng prynwyr
MQ/42	Awdurdod i ryddhau gwybodaeth a gedwir ar y gofrestr cwotâu llaeth
MQ/43	Cais i Adfer Cwota

Taflenni eraill am y cynllun

Cadw Cofnodion

MQ Llawlyfr Prynwyr

Mae copiâu o'n ffurflenni, nodiadau esboniadol a thafllenni ar gael o'n gwefan www.rpa.defra.gov.uk, neu trwy gysylltu â ni (trowch at Atodiad 1) neu trwy frocer cwotâu.

Atodiad 4 Rheoliadau a chosbau ynghylch cwotâu llaeth

Rheoliadau

Rheolir gweinyddiaeth cwotâu llaeth gan y Rheoliadau Canlynol:

Rheoliad y Cyngor (EEC) Rhif 1234/2007 – sut mae'r lefi yn y sector llaeth a chynnyrch llaeth yn cael ei sefydlu

Erthygl		Adran(nau)'r Canllaw
65	Diffiniadau	Atodiad 7
66	Parhad y cynllun cwotâu am 7 mlynedd o 1/4/2008 a gosod cwotâu llaeth	Rhan 2-1
67	Dyrannu cwota i gynhyrchwyr	Rhan 2-2
70	Seiliau braster menyn cenedlaethol ac unigol	Rhan 10
71	Cronfeydd wrth gefn cenedlaethol	Rhan 14-1
72	Atalfaelw cwota am beidio ei ddefnyddio	Rhan 14
73	Trosglwyddo cwota dros dro	Rhan 9
74	Trosglwyddo cwota'n barhaol	Rhan 8
75	Ailstrwythuro cynhyrchu llaeth	Rhan 8-9
79	Cyfrifoldeb cynhyrchwyr am eu cyfran o'r lefi	Rhan 13-2
80	Lefi cyfanwerthu	Rhan 13-2
81	Rôl cynhyrchwyr	Rhan 7
82	Cymeradwyo prynwr	Rhan 7
83	Lefi gwerthiannau uniongyrchol	Rhan 6

Rheoliad y Comisiwn (EEC) Rhif 595/2004 – y rheolau am weithredu'r lefi ar laeth a chynnyrch llaeth

Erthygl		Adran(nau)'r Canllaw
6	Mae'r holl laeth sy'n gadael daliad cynhyrchwr yn cyfrif ar gyfer cwota	Rhannau 5-1 & 6-1
	Mae cyflenwadau llaeth ar gyfer prosesu contract yn cael eu hystyried yn gyflenwadau cyfanwerthu	Rhan 6-1
6	Cyfrif lefi ar lefel genedlaethol	Rhan 13
7	Seiliau braster menyn sy'n berthnasol wrth ddyrannu, trosglwyddo neu drosi cwota	Rhan 10-1
8	Ar ddiwedd y flwyddyn gwota rhaid i brynwyr baratoi datganiad ar gyfer pob cynhyrchwr yn nodi'r cwota a'r sail braster menyn, ynghyd â chyflenwadau a chynnwys braster	Rhan 7-2
8	Cyflwyno adroddiadau blynyddol cynhyrchwyr a chosbau am eu cyflwyno'n hwyr	Rhan 7-2
8	Cyfrif cyflenwadau wedi'u haddasu ar gyfer braster menyn	Rhan 10-2
11	Gwerthiannau uniongyrchol	Rhan 6

Erthygl		Adran(nau)'r Canllaw
12	Rhaid i gynhyrchwyr brofi fod y ffigwr cyfwerth â llaeth cyflawn ar gyfer cyflenwadau llaeth sgim wedi cael ei gyfrif yn gywir	Rhan 6-3
12	Cyfrif ffigyrau cyfwerth â llaeth cyflawn ar gyfer cynnyrch llaeth	Rhan 6-3
13	Hysbysiad am y lefi i gynhyrchwyr	Rhan 13
13	Mae cwota na ddyrannwyd mohono i gynhyrchwyr yn mynd i'r gronfa wrth gefn genedlaethol	
13-15	Talu lefi a chosb am daliadau hwyr	Rhan 13-4
18	Awdurdodi Aelod Wladwriaethau i gymryd pa gamau ychwanegol bynnag sydd eu hangen i sicrhau bod y lefi'n cael ei dalu erbyn y dyddiad cau	Rhan 13
24	Cadw cofnodion a dilysu	Rhannau 5, 7 & 15

Rheoliadau'r Cyngor (EEC) Rhifau 764/89, 1639/91, 2055/93 a Rheoliad y Comisiwn (EEC) 2562/93 – dyrannu cwota arbennig i rai cynhyrchwyr a'r rheolau ar gyfer gwneud y dyraniadau hyn.

SI 2002 Rhif 458: Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth (Darpariaethau Cyffredinol) 2002

SI 2005 Rhif 465: Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth 2005 (y rheoliadau cwota ar gyfer Lloegr)

SI 2005 Rhif 70: Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth (Gogledd Iwerddon) 2005

SI 2005 Rhif 91: Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth (Yr Alban) 2005

SI 2005 Rhif 537(W.47): Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth (Cymru) 2005

- *Rheolau ar gyfer gweinyddu cwotâu llaeth yn y Deyrnas Unedig. (Mae rhifau'r rheoliadau yn cyfeirio at y DPQR yn Lloegr)*

Rheoliad		Adran(nau)'r Canllaw
1	Dyfynnu a chychwyn	
2	Dehongliad	
3	Cymhwysiad	
4	Cofrestrï a hysbysiadau i gael eu cadw a'u paratoi gan yr Ysgrifennydd Gwladol	Rhan 3
5	Cymeradwyo prynwyr	Rhan 7
6	Cyfrifoldebau cynhyrchwyr a phrynwyr o ran cofrestru a chyflenwadau	Rhannau 5, 6 & 7
7	Archwilio cofnodion yng nghofrestrï'r Ysgrifennydd Gwladol	Rhan 5
8	Cofrestrï yn dystiolaeth	
9	Trosglwyddo cwota wrth drosglwyddo tir: cyffredinol	Rhan 8
10	Trosglwyddo rhan o ddaliad	Rhan 8
11	Bwriad i ddsrannu cwota	Rhan 8
12	Achosion lle y mae'n rhaid dosrannu cwota trwy gyfryngu	

13	Trosglwyddo cwota heb drosglwyddo tir	Rhan 8
14	Cadw cwota ar ddiwedd tenantiaeth	Rhan 8
Rheoliad		Adran(nau)'r Canllaw
15	Trosglwyddo cwota dros dro	Rhan 9
16	Cyfyngiadau ar drosglwyddo cwota	Rhan 9
17	Canlyniadau methiant i gyflwyno hysbysiad trosglwyddo	Rhan 9
18	Dyraniad o'r gronfa wrth gefn genedlaethol	
19	Ailddyrannu cwota dros dro	Rhan 12
20	Dyraniad arbennig o gwota	
21	Trosi cwota: cyffredinol	Rhan 11
22	Trosi cwota: cyfyngiad ar drosglwyddo cwota wedi'i drosi yn y flwyddyn y'i troswyd	Rhan 11
23	Addasu cwota prynwr	Rhannau 3 & 7
24	Cyfyngiad ar ddefnyddio cwota mewn Ardal Ynysoedd Yr Alban	Rhannau 8 & 9
25	Penderfynu a oes angen gostwng addasiad braster menyn ar i lawr o ran cyflenwadau	Rhan 13
26	Penderfynu a oes lefi ar gyflenwadau yn daladwy	Rhan 13
27	Ailddyrannu cwota cynhyrchwyr	Rhannau 12 & 13
28	Penderfynu rhwymedigaeth ar gyfer lefi ar gyflenwadau	Rhannau 5 & 13
29	Hysbysiad am rwymedigaeth lefi	Rhan 13
30	Penderfynu rhwymedigaeth ar gyfer lefi ar werthiannau uniongyrchol	Rhannau 6 & 13
31	Talu ac adennill lefi	Rhan 13
32	Atal osgoi lefi	Rhan 13
33	Gwybodaeth	Rhannau 16 & 17
34	Paratoi a chadw cofnodion	Rhannau 16 & 17
35	Datganiadau a chrynodebau blynyddol	Rhannau 6 & 7
36	Cosbau gweinyddol	Rhan 6
37	Cadw iawndal yn ôl neu ei adennill	
38	Atalfaelu cwota	Rhan 14
39	Adfer cwota	Rhan 14
40	Troseddau a chosbau troseddol	
41	Dirymiadau a newidiadau	

Cosbau

Atalfaelu cwota

Gellir atalfaelu cwota

- os y'i cafwyd trwy dwyll
- os na chynhyrchwyd ar ei gyfer yn ystod y flwyddyn gwota
- os na chyflwynwyd datganiad blynyddol o werthiannau uniongyrchol
- os na chaiff ei drosglwyddo i'r meddiannydd newydd pan mae'r tir yn cael ei drosglwyddo.

Prynwr yn cyflwyno datganiad blynyddol yn hwyr

Bydd y gosb gyfwerth â'r lefi sy'n daladwy ar orgynhyrchu 0.01% ar gyflenwadau gan gynhyrchwyr, fesul pob diwrnod y mae'r datganiad yn hwyr yn cael ei gyflwyno. Yr isafswm tâl yw 100 ewro; uchafswm y gosb yw 100,000 ewro ar gyfer y datganiad blynyddol, a £60 a £60,000 yn eu tro ar gyfer y datganiad blynyddol diwygiedig.

Cyflwyno datganiad gwerthiannau uniongyrchol yn hwyr

Bydd y lefi'n daladwy ar y gyfradd lawn ar unrhyw or-werthiannau.

Os nad oes unrhyw or-werthiannau, bydd lefi'n daladwy ar yr hyn sydd gyfwerth â gorgynhyrchu 0.01% o'r cwota – uchafswm 1000 ewro.

Mae isafswm cosb o 100 ewro.

Os oes angen inni fynd i eiddo prynwr neu werthwr uniongyrchol er mwyn casglu datganiad blynyddol hwyr, byddwn hefyd yn codi tâl am unrhyw gostau sydd ynghlwm wrth yr ymweliad.

Os yw cwota'n cael ei atalfaelu oherwydd na ddanfonwyd datganiad gwerthiannau uniongyrchol erbyn y dyddiad cau, ni chaiff ei adfer tan y flwyddyn yn dilyn y flwyddyn y derbynnir y datganiad ynddi.

Lefi

Bydd lefi'n daladwy am:

Orgynhyrchu ar y cwota

Mae lefi cyfanwerthu yn daladwy gan y prynwr, ond gellir ei hawlio'n ôl oddi wrth y cynhyrchwyr perthnasol.

Mae lefi gwerthiannau uniongyrchol yn daladwy gan y cynhyrchwyr perthnasol.

Cyfrifir lefiau ar gyfradd o € 27.83 fesul 100 cilogram.

Datganiad cyflenwadau anghywir gan brynwr

Os gwelwn nad yw prynwr wedi datgan ei holl gyflenwadau ac os yw'r Deyrnas Unedig yn cyrraedd sefyllfa lefi, bydd rhaid iddynt dalu lefi ar y cyfanswm wedi'i addasu ar gyfer braster menyyn y maent wedi'i dan-ddatgan.

Os yw'r ffigyrau cyflenwi yn anghywir ac os nad oes unrhyw lefi'n daladwy, byddwn yn codi cosb sydd gyfwerth â'r lefi fyddai wedi bod yn daladwy ar 0.5% o'r hyn a or- neu a dan-ddatganwyd. Isafswm y gosb ar gyfer unrhyw ddatganiad anghywir yw £60 hyd at uchafswm o £60,000.

Datganiad gwerthiannau uniongyrchol anghywir

Os gwelwn nad yw gwerthwr uniongyrchol wedi datgan ei holl werthiannau uniongyrchol ac os yw'r Deyrnas Unedig yn cyrraedd sefyllfa lefi gwerthiannau uniongyrchol, bydd rhaid iddynt dalu'r lefi ar y gyfradd lawn (fel arfer tua 25 i 30 ceiniog y litr) ar y gwerthiannau na ddatganwyd mohonynt.

Os gwelwn fod gwerthwr uniongyrchol wedi gorddatgan ei werthiannau, neu wedi'u tanddatgan mewn blwyddyn pan nad oes lefi'n daladwy, codir cosb yn gyfwerth â'r lefi fyddai'n daladwy ar 0.5% o'r swm dan sylw. Isafswm y gosb yw £60 ac uchafswm y gosb yw £600.

Camau Cyfreithiol

Gall yr Asiantaeth Taliadau Gwledig ystyried cymryd camau cyfreithiol yn erbyn person neu gwmni sydd wedi torri rheoliadau CAP neu sydd wedi torri cyfraith y Comisiwn Ewropeaidd neu'r Deyrnas Unedig. Dylech wybod efallai y cymerir camau cyfreithiol o dan yr amgylchiadau canlynol:

Peidio cydymffurfio â Rheoliadau

Os methwch gydymffurfio â gofynion deddfwriaeth berthnasol y Gymuned neu'r Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth, efallai y cymerwn gamau cyfreithiol yn eich erbyn. Os ceir euogfarn ddiannod, bydd person yn agored i gael dirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa gyffredinol, neu, os ceir euogfarn ar ddiad, i ddirwy.

Twyll

Efallai y cymerwn gamau cyfreithiol yn erbyn unrhyw berson sy'n wybyddus yn gwneud datganiad ffug, sy'n peri i ddatganiad ffug gael ei wneud neu sy'n defnyddio dogfen yn cynnwys gwybodaeth ffug yn gysylltiedig â'r Rheoliadau. Os ceir euogfarn ddiannod, bydd person yn agored i gael dirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa gyffredinol, neu, os ceir euogfarn ar ddiad, i ddirwy.

Peidio talu lefi

Mae gan yr Asiantaeth y grym i gymryd camau cyfreithiol sifil i adennill unrhyw ddyled sy'n daladwy gan berson penodedig i'r Gymuned Ewropeaidd.

Troseddau

Mae'n drosedd droseddol i waredu cwota y mae gan ddeiliaid cwota reswm i gredu sydd wedi'i gofrestru'n anghywir yn eu henwau nhw.

Methiant i gadw cofnodion

Bydd unrhyw berson sy'n methu cadw cofnodion yn unol â'r hyn sy'n ofynnol ac a gyhoeddir yn y DPQR yn euog o drosedd. Bydd person o'r fath, o gael euogfarn ddiannod, yn agored i gael dirwy heb fod yn uwch na'r uchafswm statudol (Prydain Fawr), £2,000 (Gogledd Iwerddon), neu, os ceir euogfarn ar ddiad, i ddirwy.

Atodiad 6 Cyfrifiad seiliau braster menyn

Cyfrifiad braster menyn (parhaol)

Cwota cyfanwerthu parhaol cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> litr	X	Sail braster menyn parhaol cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	A <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> +
Cwota cyfanwerthu heb ei ddefnyddio a drosglwyddwyd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> litr	X	Sail braster menyn cwota a drosglwyddwyd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	B <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				CYFANSWM
				÷
Cwota cyfanwerthu parhaol cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> litr	+	Cwota cyfanwerthu heb ei ddefnyddio a drosglwyddwyd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> litr	=	D <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				E
SAIL BRASTER MENYN PARHAOL NEWYDD				<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %

NODIADAU

- 1   A + B = C   C ÷ D = E   E = Sail braster menyn newydd
- 2   Ystyr cwota cyfanwerthu parhaol cyfredol yw faint o gwota cyfanwerthu parhaol sydd gennych yn barod, ac eithrio cwota a drosglwyddwyd i mewn wedi'i ddefnyddio yn ystod y flwyddyn gwota gyfredol.
- 3   Ystyr cwota cyfanwerthu heb ei ddefnyddio yw faint o gwota cyfanwerthu heb ei ddefnyddio rydych yn dymuno ei drosglwyddo i mewn.

Cyfrifiad braster menyn (parhaus – ar gyfer lesio neu drosglwyddo'i mewn gwota heb ei ddefnyddio)

Cwota cyfanwerthu net cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> ltrs	X	Sail braster menyn parhaus cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	A <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> +
Cwota cyfanwerthu newydd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> ltrs	X	Sail braster menyn cwota i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	B <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				CYFANSWM
				÷
Cwota cyfanwerthu net cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> ltrs	+	Cwota cyfanwerthu newydd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> ltrs	=	D <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				E
SAIL BRASTER MENYN PARHAUS NEWYDD				<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %

NODIADAU

- 1   A + B = C   C ÷ D = E   E = Sail braster menyn newydd

2 Ystyr cwota cyfanwerthu net cyfredol yw'r holl gwota cyfanwerthu sydd gennych, gan gynnwys unrhyw beth a lesiwyd i mewn.

3 Ystyr cwota cyfanwerthu newydd yw'r holl gwota cyfanwerthu yr ydych yn dymuno ei gael trwy les neu drosglwyddiad parhaol.

Cyfrifiad braster menyn (parhaus – ar gyfer lesio neu drosglwyddo allan gwota heb ei ddefnyddio)

Cwota cyfanwerthu net cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	X	Sail braster menyn parhaus cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	A <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> -
Cwota cyfanwerthu allan <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	X	Sail braster menyn parhaol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	B <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				CYFANSWM
				÷
Cwota cyfanwerthu net cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	-	Cwota cyfanwerthu allan <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	=	D <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				E
SAIL BRASTER MENYN PARHAUS NEWYDD				<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %

NODIADAU

1 A - B = C   C ÷ D = E   E = Sail braster menyn newydd

2 Ystyr cwota cyfanwerthu net cyfredol yw'r holl gwota cyfanwerthu sydd gennych, gan gynnwys unrhyw beth a lesiwyd i mewn.

3 Ystyr cwota cyfanwerthu yw faint o gwota cyfanwerthu heb ei ddefnyddio rydych yn dymuno ei drosglwyddo neu ei lesio allan.

Cyfrifiad braster menyn (i'r dyfodol – o ddechrau'r flwyddyn gwota nesaf)

Cwota cyfanwerthu parhaol cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	X	Sail braster menyn i'r dyfodol cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	A <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> +
Cwota cyfanwerthu a drosglwyddwyd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	X	Sail braster menyn cwota a drosglwyddwyd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %	=	B <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				CYFANSWM
				÷
Cwota cyfanwerthu parhaol cyfredol <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	+	Cwota cyfanwerthu a drosglwyddwyd i mewn <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> lit r	=	D <input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> =
				E
SAIL BRASTER MENYN I'R DYFODOL NEWYDD				<input style="width: 100%; height: 20px;" type="text"/> %

NODIADAU

1 A + B = C   C ÷ D = E   E = Sail braster menyn newydd.

- 2 Ystyr cwota cyfanwerthu parhaol cyfredol yw faint o gwota cyfanwerthu parhaol sydd gennych yn barod, yn cynnwys cwota a drosglwyddwyd i mewn yn ystod y flwyddyn gwota gyfredol.
- 3 Ystyr cwota cyfanwerthu a drosglwyddwyd i mewn yw cyfanswm y cwota cyfanwerthu rydych yn dymuno'i gael, wedi neu heb ei ddefnyddio.

Atodiad 7 Geirfa termau

Rhodddwn yma ddiffiniadau o dermau a byrfoddau a ddefnyddir yn gyffredin weth weinyddu cwotâu llaeth.

Dyraniad cwota:

Y dyraniad cwota gwreiddiol, a wnaed i gynhyrchwyr yn 1984.

Roedd yn seiliedig ar eu cynhyrchu yn 1981 ar gyfer cwota Gwerthiannau Uniongyrchol, neu 1983 ar gyfer cwota cyfanwerthu. Yr enw ar y rhain yw'r 'blynyddoedd cyfeiriol'.

Dosrannu cwota:

Y drefn o rannu cwota rhwng rhannau gwahanol o ddaliad, pan mae'r tir yn cael ei werthu neu ei lesio allan. Rhaid i bawb a chanddynt fuddiant yn y daliad gytuno â'r dosraniad.

Prynwr cymeradwy:

Person neu gwmni a gymeradwywyd gan yr Asiantaeth Taliadau Gwledig i brynu llaeth.

Rhaid i bob cynhyrchwr a phobl heb fod yn gynhyrchwyr gofrestru'r cwota gyda phrynwr llaeth cymeradwy.

Cyfrwygydd:

Person a benodwyd i benderfynu ar rannu (dosrannu) cwota pan mae rhan o ddaliad yn cael ei werthu neu ei drosglwyddo allan.

Wrth wneud ei benderfyniad, bydd cyfrwygydd yn cymryd i ystyriaeth y darnau tir a ddefnyddir ar gyfer cynhyrchu llaeth.

BACS (System Glirio Awtomeiddiedig Bancwyr):

System ar gyfer taliadau'n syth i gyfrif banc neu gymdeithas adeiladu, heb orfod defnyddio siec.

Braster menyn:

Cynnwys braster llaeth neu gynnyrch llaeth. Sefydli'r cynnwys braster menyn pan mae'r llaeth yn cael ei samplu a'i ddadansoddi.

Sail braster menyn:

Mae gan bob cynhyrchwr a chanddo gwota cyfanwerthu sail braster menyn sydd ynghlwm wrth y cwota hwnnw. Nid oes gan gwota gwerthiannau uniongyrchol sail braster menyn.

Cafodd y sail braster menyn ei ddosrannu'n wreiddiol i bob cynhyrchwr cyfanwerthu yn 1987.

Ffigwr cyfeiriol braster menyn:

Ffordd arall o ddisgrifio 'Sail braster menyn'.

Cwota glân:

Term arall am 'gwota heb ei ddefnyddio'.

Llaeth tor:

Hylif menyn trwchus a gynhyrchir o'r cadeiriau yn yr oriau'n syth ar ôl bwrw llo. Mae'n cynnwys y gwrthgyrff pwysig sydd eu hangen ar y llo i'w helpu i oresi.

Atalfaflu cwota:

Gallwn atalfaflu rhan o gwota cynhyrchwr neu'r cwota cyfan os nad yw'n cadw at y rheolau.

Gall cynhyrchwr wneud cais i gael y cwota wedi'i adfer.

Trosiad:

Gall cynhyrchwyr newid neu 'drosi' eu cwota o gyfanwerthu i werthiannau uniongyrchol, neu fel arall.

Gall trosiad fod dros dro neu'n barhaol.

CPH No Rhif Sir/Plwyf/Daliad:

Defnyddir i adnabod darn penodol o dir.

Canolfan Gwasanaethu Cwsmeriaid:

Uned o'r RPA yn Workington, sy'n gyfrifol am ofalu am y Gofrestr Cwsmeriaid.
Rhif Ffôn 0845 603 7777

Toriadau:

Trowch at "Toriadau cwota".

DARD:

Adran Amaeth a Datblygu Gwledig (Gogledd Iwerddon).

Datganiad:

Datganiad neu 'adroddiad' gan

- brynwr cyfanwerthol, yn datgan faint o laeth a gyflenwyd i'r brynwr gan gynhyrchwyr
- werthwr uniongyrchol, yn datgan faint o laeth neu gynnyrch llaeth a farchnadwyd yn uniongyrchol i'r cyhoedd

Defra:

Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig

Cyflenwadau:

Llaeth a gyflenwyd gan gynhyrchwr cyfanwerthu i'w brynwr(wyr).

Gwerthiannau uniongyrchol:

Cynnyrch y mae cynhyrchwr yn ei farchnata'n uniongyrchol i'r cyhoedd.

Cwota gwerthiannau uniongyrchol:

Trowch at "Cwota".

DPQR – Rheoliadau Cwotâu Cynnyrch Llaeth 2005:

Deddfwriaeth y Deyrnas Unedig sy'n rheoli cwotâu llaeth. Mae fersiynau ar wahân o'r DPQR ar gyfer Lloegr, Yr Alban, Cymru a Gogledd Iwerddon.

Ewro:

Yr uned ariannol a ddefnyddir gan y Gymuned Ewropeaidd at ddibenion cyfrifyddol.

Cynnwys Braster:

Trowch at "Braster menyng".

Cyfyngiadau ar symud buchesi:

Rheoliadau sy'n berthnasol i symud anifeiliaid o ddaliadau a effeithiwyd gan rai heintiau penodol.

Gall cynhyrchwr wneud cais am gwota ychwanegol i wneud yn iawn am beth gorgynhyrchu a achoswyd gan gyfyngiadau o'r fath.

Daliad:

Yr holl unedau cynhyrchu y mae un cynhyrchwr yn eu defnyddio. Gall gynnwys un neu fwy nac un fferm.

Archwiliadau:

Ymweliadau cyffredin â nifer o gynhyrchwyr a phrynwyr, a gynhelir yn unol â deddfwriaeth y Gymuned Ewropeaidd. Mae'r ymweliadau'n cynnwys archwilio cofnodion i sicrhau bod y datganiadau blynyddol wedi cael eu cwblhau'n gywir.

Lesio cwota:

Cytundeb rhwng dau gynhyrchwr ar gyfer trosglwyddo cwota heb ei ddefnyddio heb dir dros dro.

Lesai:

Person neu gwmni sydd wedi cytuno lesio cwota i mewn.

Rhaid i bob deiliad cwota, boed yn barhaol neu dros dro, gofrestru gyda'r Asiantaeth Taliadau Gwledig.

Lesydd:

Cynhyrchwr neu gwmni sydd wedi cytuno lesio cwota allan.

Dim ond cwota parhaol heb ei ddefnyddio ellir ei lesio allan.

Lefi:

Dirwy a godir ar gynhyrchwyr neu brynwyr sy'n mynd dros y cwota a gytunwyd iddynt. Rhaid i brynwr fynd ati i godi'r lefi ar y cynhyrchwyr a gyfrannodd at ei fil lefi.

Cyfradd lefi:

Pennir hyn yn Rheoliadau'r Gymuned Ewropeaidd ar €27.83 fesul 100 cilogram (tua €0.29 y litr). Mae hyn wedyn yn cael ei drosi i Sterling ar y gyfradd gyfnewid a bennir ar 31 Mawrth.

Aelod Wladwriaethau:

Gwledydd sy'n perthyn i'r Undeb Ewropeaidd.

Llaeth:

At ddibenion cwotâu llaeth, mae "llaeth" yn golygu llaeth gwartheg.

Llaeth a farchnadwyd:

Mae'n cynnwys llaeth neu gynnyrch llaeth sy'n gadael daliad cynhyrchwr yn ystod unrhyw flwyddyn gwota, boed yn cael ei werthu neu'n cael ei rannu am ddim. D.S. bydd llaeth a gynhyrchir ar neu cyn 31 Mawrth mewn unrhyw flwyddyn gwota, ond nad yw'n gadael y daliad tan neu wedi 1 Ebrill yn y flwyddyn gwota ddilynol yn cyfrif ar gyfer

cwota ar gyfer y flwyddyn y mae'r llaeth yn gadael y daliad ynddi.

Lefi Llaeth Atodol:

Trowch at "Lefi".

Cronfa Wrth Gefn Genedlaethol:

Cwota a ddyranwyd gan y Comisiwn Ewropeaidd i Aelod Wladwriaeth ond na chafodd ei ddyrannu i gynhyrchwyr.

Sail braster menyn parhaus:

Sail braster menyn parhaol cynhyrchwr, fel y'i newidiwyd ar gyfer y flwyddyn gwota gyfredol gan newidiadau dros dro i'w cwota.

Dyddiad gweithredol:

Y dyddiad y mae symudiad cwota yn digwydd arno:

- ar gyfer trosglwyddiadau parhaol gyda thir, y dyddiad yw'r dyddiad y mae'r tir yn newid dwylo arno
- ar gyfer trosglwyddiadau parhaol heb dir, y dyddiad yw'r dyddiad y mae'r cwota'n newid dwylo arno
- ar gyfer cwota sy'n cael ei lesio – y dyddiad y mae'r lesydd yn llofnodi'r ffurflen
- ar gyfer trosladau parhaol – y dyddiad a ddewisir gan y cynhyrchwr

Cwota cyffredin:

Cwota Llaeth. Cafwyd dyraniadau o gwota arbennig ("SLOM"), ond erbyn hyn cafodd yr holl gwota arbennig ei drosi'n gwota cyffredin.

Cosbau:

Trowch at "Lefi"; "Atalfaflu".

Sail braster menyn parhaol:

Y sail braster menyn sydd ynghlwm wrth gwota parhaol cynhyrchwr.

Trosiad parhaol:

Trowch at "Trosiad".

Trosglwyddiad Parhaol :

Cytundeb i drosglwyddo cwota'n barhaol o un cynhyrchwr i un arall

- gyda thir
- heb dir.

Gellir trosglwyddo'n barhaol gwota wedi neu heb ei ddefnyddio.

Cwota Cynradd:

Trowch at "Dyraniad cwota".

Cynhyrchwr:

Person neu fusnes sy'n ffurfio daliad, sy'n cynhyrchu a marchnata llaeth neu sy'n paratoi gwneud hynny yn fuan iawn.

Uned gynhyrchu:

Fferm neu ran o ddaliad a ddefnyddir i gynhyrchu llaeth neu gynnyrch llaeth.

Bwriad i ddosrannu cwota i dir:

Cytundeb i ddosrannu cwota i bob rhan o ddaliad cyn cyflawni bwriad i werthu neu lesio'r tir.

Mae'r cytundeb yn ddilys am chwe mis.

Prynwr:

Prynwr neu brosesydd contract llaeth y mae cwota cyfanwerthu cynhyrchwr wedi'i gofrestru ag ef.

Cwota prynwr:

Cyfanswm y cwota cyfanwerthu y mae cynhyrchwyr wedi'i gofrestru gyfa phrynwr llaeth penodol.

Cwota:

Y cyfanswm a gytunwyd o laeth a chynnyrch llaeth y gall ffermwr neu 'gynhyrchwr' ei farchnata yn ystod blwyddyn gwota heb fod yn agored i dalu lefi.

Mae dau fath

- cwota cyfanwerthu – ar gyfer llaeth a gyflenwir i brynwr.
- cwota gwerthiannau uniongyrchol – ar gyfer cynnyrch sy'n cael ei farchnata i'r cyhoedd

Toriadau cwota:

Gostyngiad yng nghwota cynhyrchwr sy'n digwydd oherwydd fod y Gymuned Ewropeaidd neu Aelod Wladwriaeth yn torri'r cwota cenedlaethol.

Pan mae hyn yn digwydd, efallai y caiff cynhyrchwyr daliadau yn iawndal am golli cwota.

Cofrestr cwota:

Y cofnod, a gedwir gan yr Asiantaeth Taliadau Gwledig, o fanylion yr holl ddeiliaid cwota llaeth a faint o gwota sydd ganddynt.

Blwyddyn gwota:

Mae'n rhedeg o 1 Ebrill tan 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol.

Ailddyraniad:

- Dosbarthiad o gwota o'r Gronfa Wrth Gefn Genedlaethol, neu
- Ailddosbarthiad o gwota heb ei ddefnyddio fel rhan o'r cyfrifiad lefi.

Ffigwr cyfeiriol:

Trowch at "Ffigwr cyfeiriol braster menyf".

Swm cyfeiriol:

Term yn golygu "cwota", a ddefnyddiwyd yn Rheoliadau'r Gymuned Ewropeaidd yn y gorffennol.

Blwyddyn gyfeiriol:

Y flwyddyn gynhyrchu a ddefnyddir yn sail ar gyfer dyrannu cwota cynradd neu ar gyfer priodoli sail braster menyf i gwota cyfanwerthu.

Cofrestru:

- cytundeb gan ddeiliad cwota cyfanwerthu i werthu peth o'i laeth neu'r cyfan ohono i brynwr llaeth penodol, neu'r
- cofnod o fanylion cynhyrchwr ar y gofrestr cwota llaeth.

Rhif cofrestru:

Trowch at "Rhif Cofrestru Masnachwr".

Trowch hefyd at "Canolfan Gwasanaethu Cwsmeriaid".

Adfer:

Gall cynhyrchwr y cafodd eu cwota ei atafaelu, neu feddiannydd newydd tir yr oedd cwota a atafaelwyd ynghlwm wrtho, wneud cais i'w gael wedi'i adfer, os bodlonir rhai amodau.

RICS (Sefydliad Brenhinol Syrfewyr Siartredig):

Y corff y rhoddwyd iddo'r grym i benodi Cyfryngydd yn Lloegr a Chymru.

Ardaloedd clustnodedig:

Rhai ardaloedd Ynysoedd Yr Alban; yn yr ardaloedd hyn ni all cynhyrchwyr ond lesio neu drosglwyddo i neu oddi wrth gynhyrchwyr oddi fewn i'r un ardal. (Gellir lesio cwota i fewn o'r tu

allan i ardal glustnodedig, er mwyn gwneud yn iawn am gynhyrchu yn yr ardal honno).

SGRPID:

Cyfarwyddiaeth Taliadau Gwledig ac Archwiliadau Llywodraeth Yr Alban.

Dynodydd Busnes Sengl:

Rhif adnabod newydd yr RPA (naw digid) ar gyfer busnes unigol.

Bydd gan ddeiliaid cwota llaeth, cynhyrchwyr a phrynwyr Rif Cofrestru Masnachwr chwe digid hefyd, y mae'n rhaid ei ddefnyddio wrth gysylltu â ni am gwota.

Cwota SLOM:

Acronym Iseldireg yn disgrifio dyraniadau arbennig o gwota i gynhyrchwyr na chawsant gwota cynradd yn 1984 gan eu bod ynghlwm wrth waith marchnata arall ar gynlluniau.

Erbyn hyn cafodd yr holl gwota SLOM ei drosi'n gwota cyffredin

Lefi atodol:

Trowch at "Lefi".

Gwylidwriaeth:

Sampl o drosglwyddiadau, a ddewiswyd ar gyfer archwiliadau arbennig.

Byddwn yn cynnal yr archwiliadau hyn cyn inni newid y gofrestr cwtâu ac fe roddwn wybod i'r cynhyrchwyr dan sylw.

Trosi dros dro:

Newid, dros dro, ar gais cynhyrchwr, gwota gwerthiannau uniongyrchol i gyfanwerthu, neu fel arall.

Mae trosiadau dros dro yn digwydd ar ddiwedd y flwyddyn gwota, er mwyn unioni unrhyw or gyflenwadau neu werthiannau uniongyrchol.

Trosglwyddo dros dro:

Trowch at "Les".

Rhif Cofrestru Masnachwr:

Rhif chwe ffigwr a roddir i bob deiliad cwota llaeth.

Gall y rhif fod yn chwe digid neu'n gymysgedd o lythrennau a digidau.

Dylid ei ddefnyddio wrth gysylltu ag adran cwtâu llaeth yr Asiantaeth Taliadau Gwledig.

Trosglwyddiad:

Trowch at “Trosglwyddiad parhaol”; “Les”.

Trosglwyddai:

Cynhyrchwr yn cael cwota ar sail parhaol.

Dim ond cynhyrchwyr all gael cwota heb dir.

Trosglwyddydd:

Deiliad cwota yn gwaredu cwota ar sail parhaol, naill ai gyda thir neu hebdo.

Rhif Treg (Cofrestru Masnachwr):

Trowch at “Rhif Cofrestru Masnachwr”.

TRQ:

Ailddyraniad cwota dros dro (yn ôl blaenoriaeth) yn y cyfrifiad lefi i gynhyrchwr sydd wedi mynd dros ei gwota oherwydd y cadwyd gwartheg llaeth ychwanegol ar y daliad oherwydd cyfyngiad ar symud buchesi.

Cwota heb ei ddefnyddio:

Cwota na chynhyrchwyd ar ei gyfer (sydd hefyd yn cael ei alw'n gwota glân').

Rhaid gofalu bob tro y cymerir ffigyrau cyflenwi wedi'u haddasu ar gyfer braster menyn wrth gyfrif faint o gwota heb ei ddefnyddio sydd ar gael i'w drosglwyddo neu i'w drosi.

Dim ond cwota heb ei ddefnyddio ellir ei lesio neu ei drosi.

Cwota wedi'i ddefnyddio:

Cwota y cynhyrchwyd ar ei gyfer neu a gafodd ei lesio allan i gynhyrchwr arall.

WAGRPD:

Is-adran Taliadau Gwledig Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Cyferwerth llaeth cyflawn:

Cyferwerth llaeth cyflawn cynnyrch llaeth yw faint o laeth cyflawn a ddefnyddiwyd i wneud y cynnyrch sydd wedyn yn cael ei farchnata.

Cwota cyfanwerthu:

Faint o laeth y mae gan gynhyrchwr hawl i'w gyflenwi i brynwr cyfanwerthu heb fod yn agored i dalu lefi.